

FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer
Dato: 11. december 2020

Foreløbigt referat af Europaudvalgets møde 8/12-20

Til udvalgets orientering fremsendes foreløbigt referat af Europaudvalgets møde tirsdag den 8. december 2020 med statsministerens forelæggelse af mødet i Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2020.

Med venlig hilsen

Europaudvalgets sekretariat

Europaudvalget

Foreløbigt referat af 10. europaudvalgsmøde (Punkt 2)

Dato: tirsdag den 8. februar
Tidspunkt: kl. 14:55
Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Jens Rohde (RV), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velásquez (EL), Eva Kjer Hansen (V), formand, Jan E. Jørgensen (V), Ulla Tørnæs (V), Morten Messerschmidt (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Statsminister Mette Frederiksen.

Punkt 2. Forelæggelse af møde i Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2020

Statsministeren: Det er årets sidste ordinære møde i Det Europæiske Råd, og vi kommer selvfølgelig til at beskæftige os med det, der er vigtigst for alle i Europa lige nu, nemlig håndteringen af covid-19. Jeg forventer, at det kommer til at fylde ganske meget.

Derudover er der en lang dagsorden. Klima vil blive et hovedemne; der er nu relativ stor opbakning til et mål på mindst 55 pct. Uagtet at vi i Danmark har kæmpet for et endnu højere mål, er det selvfølgelig positivt, hvis vi kan nå 55 pct. Givetvis vil der være nogen diskussion om betingelserne for at opnå målet, men jeg synes, at det grundlæggende har bevæget sig i en positiv retning. Med MMF'en og den store genopretningsfond bør der også være mulighed for finansiering bag målet.

Jeg forventer desuden, at vi kommer til at diskutere terror og ydre grænser på baggrund af de forfærdelige angreb, der har været både i Østrig og i Frankrig. Uden at gå i detaljer vil jeg tro, vi kommer til at diskutere fremtiden for Schengen-samarbejdet, herunder ydre grænser, antiradikalisering og militant islamisme. Jeg tror sådan set ikke, det bliver en kompliceret drøftelse, men forhåbentlig én, der kommer til at afspejle den nødvendige europæiske solidaritet med de lande, der har været hårdt ramt på det seneste.

Derudover er nogle eksterne relationer til diskussion, bl.a. Tyrkiet, som er en svær drøftelse. Udviklingen går i den forkerte retning, og det vil givetvis øge presset på at drøftesanktioner igen, som vi har gjort på de foregående møder.

Det er det første DER-møde efter valget af den nye præsident i USA, så jeg tror også, det vil blive vendt.

Så er der spørgsmålet om det sydlige naboskab, hvor vi fra dansk side lægger vægt både på klima og på migration.

Til slut er der et par store emner, som ikke er på dagsordenen, men som kommer til at fylde. Det første er brexit. Der er endnu ingen afklaring på indholdet, men det danske forhandlingsudgangspunkt er det samme, både i forbindelse med statsstøtte og fair konkurrence og i særdeleshed vigtigheden af at passe på vores fiskeri.

Det andet relaterer sig til retsstatsmekanismen og handler om, at Polen og Ungarn indtil nu har sagt, at man ikke kan stemme for det endelige budget, hvis ikke vi andre giver os på retsstatsprincipperne. Der er vi jo en række lande, der står fast på den aftale, vi lavede i sommer.

Søren Søndergaard bemærkede, at EU's mål på *mindst* 55 pct. vel bare betød 55 pct. Indebær denne diskussion også mål for de enkelte lande? Fra dansk side havde man meldt ud, at man ikke ville acceptere et mål, der betød, at Danmark skulle gå over 70 pct., men hvis EU's mål skulle nås, krævede det, at de lande, som stort set ikke havde nogle mål – f.eks. Rumænien eller Bulgarien – rent faktisk fik nogle.

Men hensyn til covid-19 var der opstået et nyt ord: vaccinenationalisme. Forleden gjorde Læger uden Grænser i Politiken opmærksom på, at den nuværende udrulning medførte, at vaccinen først ville komme til den fattigste del af verden i 2024. Da man ikke bare kunne isolere denne del af verden, ville dette betyde, at situationen bare ville fortsætte. Med henblik på verdenshandel og udvikling var dette en katastrofe, og Søren Søndergaard ville bare høre, om regeringen havde tænkt at tage op på mødet, hvordan man sikrede, at den fattige del af verden kunne få vaccinen før 2024.

Det sidste spørgsmål angik Tyrkiet, og som ministeren nævnte, gik det den forkerte vej på alle områder, både i Middelhavet og i Rojava. Hvad var den danske position over for at indføre sanktioner over for Tyrkiet, og hvilke sanktioner ville regeringen foreslå på mødet, hvis man gik ind for at indføre dem?

Jens Rohde ville blot nævne forholdene for de mennesker, der skulle skabe rammerne for VM i fodbold i Qatar. De blev simpelthen ikke behandlet som mennesker, og man blev derfor nødt til at få fodboldforbundene til at forstå, at hvis ikke de selv fandt ud af at løse disse udfordringer, så var man nødt på europæisk plan at hjælpe dem med det. Jens Rohde ville blive ved med at fremhæve denne problemstilling, indtil Det Europæiske Råd en dag forhåbentlig begyndte at diskutere det.

Statsministeren påpegede, at VM i Qatar ikke var på dagsordenen for rådsmødet, men at dette selvfølgelig ikke ændrede på vigtigheden af diskussionen.

Der lå en relativt ny folketingsvedtagelse, som lagde op til en skærpelse af kursen over for Tyrkiet, hvorfor regeringen var rede til at arbejde for dette i EU. På de seneste to rådsmøder havde man diskuteret Tyrkiet, både i forbindelse med Cypren-Grækenland-problemstillingen og om forholdet til Frankrig. Fra dansk side var man indstillet på at støtte eventuelle yderligere sanktioner, hvis andre foreslog det. Regeringen havde dog ikke selv et forslag med.

Diskussionen om vaccinenationalisme var på flere forskellige niveauer fuldstændig relevant. Der var forskellige samarbejder i EU, både et der vedrørte landene selv og et, hvor EU skulle bistå med at få vaccinerne bredt ud internationalt. Dette var der al god grund til at bakke op om.

Til Søren Søndergaards spørgsmål om, hvilket niveau klimamålet var på, kunne statsministeren fortælle, at det var på europæisk plan. Landemålene udgjorde en anden diskussion.

Søren Søndergaard fandt det svært at fastsætte målet for EU uden at inddrage diskussionen om, hvad de enkelte lande skulle bidrage med, især med tanke på, at regeringen havde meddelt, at man kunne vedtage hvad som helst, da det alligevel ikke ville få nogen afsmittende virkning på det danske mål, som var det mest ambitiøse. Efterhånden var det vel kun Storbritannien, der havde så stort et mål. Måske var Sverige også i nærheden, men det var relativt få lande, der var tilnærmelsesvis så ambitiøse som Danmark, så på et eller andet tidspunkt måtte man indlede den diskussion.

Det interessante ved folketingsvedtagelsen om Tyrkiet var, at den også nævnte den tyrkiske besættelse af og aggression imod Rojava. Kom det til at indgå i statsministerens fremhævelse? Det hollandske parlament havde netop vedtaget en resolution om, at man skulle indføre en total EU-våbenembargo mod Tyrkiet. På et eller andet tidspunkt måtte regeringen tage stilling til, hvad man ville støtte på baggrund af folketingsvedtagelsen. I øvrigt var tiden knap, så hvis ikke statsministeren kunne sige noget nu, hvornår mente hun så, at regeringen ville fastlægge den danske holdning?

Ulla Tørnæs måtte indrømme, at det kom lidt bag på hende, da statsministeren meldte ud, at Danmark selvfølgelig bakkede op om at udbrede vaccinerne. Rent faktisk var det sådan, at Danmark havde undladt at bidrage til COVAX, der skulle sikre at lav- og mellemindkomstlande fik adgang til kommende covid-19-vacciner. Men Ulla Tørnæs takkede for meldingen og sagde, at hun da ville gå videre med dette til udviklingsministeren og muligvis også finansministeren, hvis der blev brug for det.

Statsministeren kunne fortælle, at man ved rådsmødet ville diskutere de problemstillingerne vedrørende Tyrkiets forhold til Cypern-Grækenland og Frankrig. Også andre relevante diskussioner involverede Tyrkiet, men hun antog, at disse i stedet ville blive drøftet blandt udenrigsministrene på et rådsmøde for udenrigsanliggender.

Til Ulla Tørnæs sagde hun, at COVAX blev støttet med et relativt stort beløb fra EU-budgettet og som sådan også fra dansk side.

Søren Søndergaard forstod ikke, hvordan man fra EU's side ville bekæmpe islamisk ekstremisme, hvis stadig større områder i det nordlige Syrien blev besat af islamiske ekstremister. De kristne blev fordrevet fra hele det område, som de tyrkiske styrker havde besat sammen med nogle lejesoldater, og som nu ville blive brugt som base for at udføre islamistiske aktioner i Europa. Søren Søndergaard forstod ikke opdelingen af problemstillingen. Hvornår ville den danske regering træffe en beslutning om, hvilke sanktioner man ville støtte i forlængelse af vedtagelsen i Folketinget?

Ulla Tørnæs fandt det ærgerligt, at Danmark ikke var med i forreste linje, når det drejede sig om at udbrede vacciner eller adgangen til disse. Det var en mærkelig prioritering fra regeringens side, at man alene lænede sig op af EU-Kommissionens bidrag.

Statsministeren fandt diskussionen om udviklingen i og omkring Syrien og den dertilhørende diskussion om kampen mod den militante islamisme relevant. Dog var de ikke på dagsordenen for rådsmødet, hvorfor hun ville henvise til udenrigsministeren. Om regeringens holdning til sanktioner kunne hun ikke svare på stående fod, men ville vende tilbage til udvalget på et senere tidspunkt.